

Versterken, Vernieuwen, Verbinden

Jaarplan 2009, PSEB 2009-2012

Versterken, Vernieuwen, Verbinden

Een duurzaam perspectief voor de Zeeuwse economie

Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2009-2012

Jaarplan 2009

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	7
Kennis, Innovatie en Ondernemerschap	11
Zorgeconomie	13
Energie en Klimaat	15
Havens en Industrie	19
Recreatie en Toerisme	23
Landbouw	31
Visserij en Aquacultuur	35

Inleiding

Het PSEB 2009-2012 “Versterken, Vernieuwen, Verbinden: Een duurzaam perspectief voor de Zeeuwse economie” bestaat uit een beleidsdeel en vier jaarplannen.

Het beleidsdeel verwoordt het beleid in algemene zin met het maatschappelijk effect en de doelstellingen (met indicatoren) die we hiermee in 2012 willen bereiken. In dit eerste Jaarplan (2009) verwijzen we voor een nadere toelichting hierover naar het beleidsdeel, dat gelijktijdig met dit jaarplan is vastgesteld.

In de jaarplannen wordt per jaar de uitvoering van het beleid beschreven. Het jaarplan is een vertaling van het beleid in concrete acties, voor de acht beleidsprogramma's:

- Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
- Kennis, Innovatie en Ondernemerschap
- Zorg economie
- Energie en Klimaat
- Industrie en Havens
- Recreatie en Toerisme
- Landbouw
- Visserij en Aquacultuur

In het jaarplan wordt per speerpunt van beleid aangegeven welke acties/activiteiten worden uitgevoerd (met een korte omschrijving), welke resultaten worden verwacht, hoe de actie wordt uitgevoerd (met welke instrumenten), wie de actie trekt, wie erbij betrokken zijn, wat de planning is, hoe wordt gecommuniceerd en welke kosten met de actie zijn gemoeid. Dit zijn indicatieve bedragen. De jaarplannen vormen hiermee tegelijkertijd de basis voor de jaarlijkse voortgangsrapportage van het PSEB. Aan de hand van deze tussentijdse evaluaties kan het beleid waar nodig worden aangepast of bijgesteld.

Dit jaarplan beschrijft de concrete acties op het gebied van economie en werkgelegenheid voor het jaar 2009.

Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt

Programma	Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
Doelstelling 1 (van het programma)	Arbeidsmarkt: Een kwalitatief én kwantitatief goede aansluiting van het aanbod van en de vraag naar arbeidskrachten.
Speerpunt 1	Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.
PSEB-budget speerpunt	Sociaal Akkoord.
Actie 1.1	Projecten stimuleren en subsidiëren die bijdragen aan een verbeterde communicatie tussen het onderwijs en het bedrijfsleven.
Resultaat	Verbetering aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.
Aanpak/instrumenten	Via netwerken stimuleren dat terzake deskundige organisaties/instellingen projectvoorstellen indienen; stimuleren dat zoveel mogelijk samenwerking, afstemming en uitwisseling plaatsvindt.
Trekker	Divers.
Andere partijen	Bij de aanpak via 'stimuleren' zijn de andere ondertekenaars van het Sociaal Akkoord betrokken; bij de projecten zijn partners uit het onderwijs, overheden en bedrijfsleven betrokken.
Financiële middelen PSEB	Sociaal Akkoord, bijdrage: 40% van de totale projectkosten, in uitzonderingsgevallen 50%.
Planning uitvoering	In 2009 minimaal twee projecten en opzetten monitoringsinstrument.
Communicatie	Via werkgroep bijeenkomsten rondom speerpunt, nieuwsflits Sociaal Akkoord.
Speerpunt 2	Stijging arbeidsparticipatie.
PSEB-budget speerpunt	Sociaal Akkoord.
Actie 2.1	Projecten stimuleren en subsidiëren die bijdragen aan de stijging van de arbeidsparticipatie.
Resultaat	Stijging van de arbeidsparticipatie van 68% naar 69% ultimo 2012.
Aanpak/instrumenten	Via netwerken stimuleren dat terzake deskundige organisaties/instellingen projectvoorstellen indienen; stimuleren dat zoveel mogelijk samenwerking, afstemming en uitwisseling plaatsvindt.
Trekker	Divers.
Andere partijen	Bij de aanpak via 'stimuleren' zijn de andere ondertekenaars van het Sociaal Akkoord betrokken; bij de projecten zijn partners uit het onderwijs, overheden en bedrijfsleven betrokken.
Financiële middelen PSEB	Sociaal Akkoord, bijdrage: 40% van de totale projectkosten, in uitzonderingsgevallen 50%.
Planning uitvoering	In 2009 minimaal twee projecten en opzetten monitoringsinstrument.
Communicatie	Via werkgroep bijeenkomsten rondom speerpunt, nieuwsflits Sociaal Akkoord.
Speerpunt 3	Vergrijzing van de arbeidsmarkt.
PSEB-budget speerpunt	Sociaal Akkoord.
Actie 3.1	Projecten stimuleren en subsidiëren die bijdragen aan het

	terugdringen van het kwantitatieve tekort aan beschikbare arbeidskrachten.
Resultaat	Het aantal langdurig openstaande vacatures blijft ultimo 2012 kleiner dan 1.000.
Aanpak/instrumenten	Via netwerken stimuleren dat terzake deskundige organisaties/instellingen projectvoorstellen indienen; stimuleren dat zoveel mogelijk samenwerking, afstemming en uitwisseling plaatsvindt.
Trekker	Divers.
Andere partijen	Bij de aanpak via 'stimuleren' zijn de andere ondertekenaars van het Sociaal Akkoord betrokken; bij de projecten zijn partners uit het onderwijs, overheden en bedrijfsleven betrokken.
Financiële middelen PSEB	Sociaal Akkoord, bijdrage: 40% van de totale projectkosten, in uitzonderingsgevallen 50%.
Planning uitvoering	In 2009 minimaal twee projecten en opzetten monitoringsinstrument.
Communicatie	Via werkgroep bijeenkomsten rondom speerpunt, nieuwsflits Sociaal Akkoord.
Doelstelling 2 (van het programma)	Kennisinstellingen: Behoud van de huidige kennisinstellingen én het zoveel mogelijk stimuleren van de vestiging van nieuwe kennisinstellingen.
Speerpunt 4	Instandhouding middelbaar beroepsonderwijs, hoger en wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in Zeeland (ROC's, Hogeschool Zeeland, Roosevelt Academy, Open Universiteit, Imares, NIOO).
PSEB-budget speerpunt	PM.
	Onder dit speerpunt vallen geen concrete acties die in het kader van het PSEB worden uitgevoerd. De reden hiervoor is dat de Provincie m.b.t. dit speerpunt vooral een signalerende, stimulerende en ondersteunende rol speelt bij het behoud van de huidige kennisinstellingen.
Speerpunt 5	Ontwikkelen nieuwe kennisinstellingen in Zeeland.
PSEB-budget speerpunt	PM.
Actie 5.1	Stimuleren dat kansen die zich in dit kader voordoen, serieus onderzocht en uitgewerkt worden.
Resultaat	Duidelijkheid over kans oprichten van nieuwe kennisinstelling.
Aanpak/instrumenten	Via netwerken stimuleren dat terzake deskundige organisaties/instellingen projectvoorstellen indienen; stimuleren dat zoveel mogelijk samenwerking, afstemming en uitwisseling plaatsvindt.
Trekker	Divers.
Andere partijen	Partners uit het onderwijs, overheden en bedrijfsleven.
Financiële middelen PSEB	PM.
Planning uitvoering	In 2009 één haalbaarheidsonderzoek voor het opzetten van een nieuwe kennisinstelling in Zeeland.
Communicatie	PM.
Speerpunt 6	Stimuleren van interactie tussen kennisinstellingen.
PSEB-budget speerpunt	PM.
Actie 6.1	Stimuleren dat kansen die zich in dit kader voordoen, serieus onderzocht en uitgewerkt worden.

Resultaat	Duidelijkheid over kans van realiseren interactie tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven.
Aanpak/instrumenten	Opstellen samenwerkingsovereenkomst.
Trekker	PM.
Andere partijen	Partners uit het onderwijs, overheden en bedrijfsleven.
Financiële middelen PSEB	PM.
Planning uitvoering	In 2009 één samenwerkingsovereenkomst tussen vertegenwoordigers vanuit het onderwijs, ondernemers en overheden.
Communicatie	PM.

Kennis, Innovatie en Ondernemerschap

Programma	Kennis, Innovatie en Ondernemerschap (KIO)
Doelstelling (v/h programma)	Kennisintensief en innovatief ondernemingsklimaat.
Speerpunt 1	Intensivering kennistransfer.
PSEB-budget speerpunt	Ontwikkelfunctie, budget NV Economische Impuls Zeeland.
Actie 1.1	Projecten subsidiëren die bijdragen aan verbetering van kennistransfer.
Resultaat	Verbeterde kennistransfer tussen overheid, ondernemers en onderwijsinstellingen.
Aanpak/instrumenten	Via Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie beoordelen van projecten en voorkomen overlapping.
Trekker	NV Economische Impuls Zeeland.
Andere partijen	Bedrijven, intermediairs, ontwikkelingsmaatschappijen, gemeenten, onderwijsinstellingen.
Financiële middelen PSEB	Niet nader benoemd.
Planning uitvoering	In 2009 uitvoering van minimaal vier clusterprojecten en opzetten monitoringsinstrument.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten, bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages.
Speerpunt 2	Verhoging aantal bedrijven dat meedoet aan innovatieprogramma's.
PSEB-budget speerpunt	OP-Zuid cofinanciering /PSEB Ontwikkelfunctie/PSEB Innovatie n.n.b.
Actie 2.1	Projecten subsidiëren die bijdragen aan een verhoging van de innovatiegraad.
Resultaat	Minstens 300 Zeeuwse MKB-bedrijven nemen deel aan innovatieprogramma's via onder andere OP-Zuid, en aan specifieke projecten. Daarnaast (hieruit voortvloeiend) 30 intensieve trajecten met een of meerdere ondernemers.
Aanpak/instrumenten	Via o.a. Operationeel Programma Zuid-Nederland beoordelen van projecten en voorkomen overlapping.
Trekker	Projectaanvragers samen met zuidelijke provincies.
Andere partijen	Bedrijven, intermediairs, ontwikkelingsmaatschappijen, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	Cofinanciering OP-Zuid.
Planning uitvoering	Ieder jaar tot en met 2013 vinden subsidierondes plaats voor OP-Zuid.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten, bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages.
Speerpunt 3	Meer starters en doorstarters en een hogere overlevingsgraad.
PSEB-budget speerpunt	PSEB Ontwikkelfunctie/OP Zuid.
Actie 3.1	Projecten subsidiëren die bijdragen aan een verhoging van het aantal starters en aan verlenging van de levensduur van hun onderneming.
Resultaat	Het ondersteunen van projecten in de periode 2009-2012, die minimaal 30 technostarters opleveren en het vergroten van de

	betrokkenheid van alle mbo+ -instellingen bij projecten rond 'ondernemerschap in het onderwijs'. Daarnaast het verhogen van het aantal Zeeuwse starters tot gemiddeld 2000 per jaar.
Aanpak/instrumenten	Via Operationeel Programma Zuid-Nederland en het Technopartner programma EZ beoordelen en ondersteunen van projecten.
Trekker	Projectaanvragers (bijvoorbeeld NV EIZ, Kamer van Koophandel, Stichting Jong Ondernemen).
Andere partijen	Bedrijven, intermediairs, ontwikkelingsmaatschappijen, onderwijsinstellingen.
Financiële middelen PSEB	Cofinanciering OP-Zuid/ PSEB Ontwikkelfunctie.
Planning uitvoering	In 2009 aanvang projecten Technopartner en OP-Zuid projecten gericht op starters.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten, bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages.

Zorgeconomie

Programma	Zorgeconomie
Doelstelling (v/h programma)	Nieuwe verbindingen tussen zorgsector en economische sectoren, resulterend in efficiënte zorgverlening van hoge kwaliteit, evenwicht op de arbeidsmarkt voor zorgpersoneel en een duurzame structurele samenwerking tussen het Zeeuwse bedrijfsleven en zorginstellingen.
Speerpunt 1	Stimuleren nieuwe product/marktcombinaties.
PSEB-budget speerpunt	Nnb.
Actie 1.1	Aanjagen van allianties tussen toeristische partners en zorgverzekeringsmaatschappijen en het stimuleren van nieuwe product/marktcombinaties.
Resultaat	Tot stand brengen van allianties tussen de toeristische sector en zorgverzekeringsmaatschappijen om te komen tot gezamenlijke productontwikkeling in het kader van preventieve gezondheidszorg.
Aanpak/instrumenten	Organisatie van bijeenkomsten voor de gezondheidszorg in het kader van zorg en toerisme. Het samenbrengen van partijen. Procesbegeleiding bij subsidietrajecten.
Trekker	Provincie Zeeland / NV Economische Impuls Zeeland.
Andere partijen	Betrokken brancheorganisaties, ondernemers, zorgaanbieders.
Financiële middelen PSEB	Nnb.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Het inzetten van de pilotprojecten als voorbeeld voor de zorg- en vrijetijdssector.
Speerpunt 2	Onderwijs en arbeidsmarkt: knelpunten omzetten in kansen.
PSEB-budget speerpunt	Nnb.
Actie 2.1	Projecten subsidiëren die bijdragen aan een versterking van onderwijs en arbeidsmarkt in de zorgsector.
Resultaat	De instroom van studenten voor zorgopleidingen blijft minimaal gelijk en kennisinstellingen en zorgsector zetten gezamenlijk minstens één ketenproject op.
Aanpak/instrumenten	Met partijen als ViaZorg en NV Economische Impuls Zeeland opstellen en beoordelen van initiatieven en voorkomen van overlapping.
Trekker	ViaZorg en NV Economische Impuls Zeeland.
Andere partijen	Provincie Zeeland, onderwijsinstellingen.
Financiële middelen PSEB	Nnb.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Vindt plaats via trekkers. Extra impuls richting studenten.
Speerpunt 3	ICT en zorg: innovaties verder stimuleren.
PSEB-budget speerpunt	Nnb.
Actie 3.1	Projecten subsidiëren die bijdragen aan een versterking van de concurrentiekracht van de Zeeuwse zorgsector.

Resultaat	Tenminste twee nieuwe ICT-applicaties in de Zeeuwse zorgsector, gezamenlijk ontwikkeld door de zorgsector en Zeeuwse bedrijven.
Aanpak/instrumenten	Met partijen als Stichting ICT en Zorg en NV Economische Impuls Zeeland opstellen en beoordelen van initiatieven en voorkomen van overlapping.
Trekker	Stichting ICT en Zorg, NV Economische Impuls Zeeland en Zeeuwse Vereniging van ICT ondernemers.
Andere partijen	Provincie Zeeland, onderwijsinstellingen, zorginstellingen.
Financiële middelen PSEB	Nnb.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Vindt plaats via trekkers. Uitstekende mogelijkheid om landelijk de Zeeuwse zorgsector op de kaart te zetten.

Energie en Klimaat

Programma	Energie en Klimaat
Doelstelling 1 (v/h programma)	Het Zeeuwse bedrijfsleven benut de kansen die de energietransitie biedt, de energiesector in Zeeland versterkt zich en het duurzame imago van Zeeland groeit.
Speerpunt 1	Uitbreiding transportcapaciteit.
PSEB-budget speerpunt	PSEB Ontwikkelfunctie.
Actie 1.1	Invloed uitoefenen op rijkspartners EZ, VROM en Tennet voor een snelle besluitvorming, tracébevestiging en realisatie van nieuwe hoogspanningslijnen.
Resultaat	Besluit aanleg nieuwe hoogspanningslijn met een zorgvuldig uitgekozen tracé.
Aanpak/instrumenten	Inspraak, ambtelijk en bestuurlijk overleg, lobby.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Gemeenten, Delta.
Financiële middelen PSEB	Nnb.
Planning uitvoering	Continueren van inspanningen in 2008. Realisatie nieuwe hoogspanningslijn gepland in 2014.
Communicatie	De besluitvorming, de wettelijke procedure en realisatie worden gecommuniceerd door rijkspartners EZ/VROM en Tennet.
Actie 1.2	Invloed uitoefenen op rijkspartners EZ, VROM en Tennet voor aansluiting van mogelijke windparken op zee en Neeltje Jans op hoogspanningsnet.
Resultaat	Besluit aanleg nieuwe aansluiting voor windparken op zee en Neeltje Jans op hoogspanningsnet.
Aanpak/instrumenten	Inspraak, ambtelijk en bestuurlijk overleg, lobby.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Initiatiefnemer windenergie, energiebedrijven, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	Nnb.
Planning uitvoering	Start eind 2008.
Communicatie	De besluitvorming, de wettelijke procedure en realisatie worden gecommuniceerd door rijkspartners EZ/VROM en Tennet.
Speerpunt 2	Stimuleren van de transitie naar een duurzame energievoorziening.
PSEB-budget speerpunt	PSEB Ontwikkelfunctie/OP-Zuid/Interreg.
Actie 2.1	Haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren (inclusief actiepuntenplan) naar kansen biobased economy.
Resultaat	Rapportage waaruit blijkt welke economische kansen er voor Zeeland zijn op het gebied van biobased economy. Dit document zal ook een actiepuntenplan bevatten waarop Zeeland kan inzetten.
Aanpak/instrumenten	Haalbaarheidsstudie (incl. actiepuntenplan) laten uitvoeren.
Trekker	Provincie Zeeland (afdeling Economie).
Andere partijen	Bedrijfsleven, Zeeland Seaports, NV Economische Impuls Zeeland.
Financiële middelen PSEB	€ 50.000,-
Planning uitvoering	Aanbesteding en start van de studie in 2009; er wordt naar gestreefd om in dat jaar ook de resultaten op te leveren.

Communicatie	De uitkomsten van het onderzoek worden gedeeld met alle relevante partijen: bedrijfsleven, Zeeland Seaports, NV Economische Impuls Zeeland, etc. De invulling van de communicatie wordt te zijner tijd concreet gemaakt.
Actie 2.2	Biobase Europe.
Resultaat	Realisatie van: <ul style="list-style-type: none"> - een pilot plant: een polyvalente pilotinstallatie bij Gent waar bedrijven en kennisinstellingen hun bio-gebaseerde producten en processen kunnen testen en optimaliseren op semi-industriële schaal; - training center: locatie in de gemeente Terneuzen met een opleidingsinstallatie, waar procesoperators worden opgeleid voor het werken in bio-gebaseerde en (bio)chemische bedrijven; - networking: een aan het trainingscenter gekoppelde locatie waar bedrijven en startende ondernemers terecht kunnen met vragen over bio-gebaseerde producten en processen.
Aanpak/instrumenten	Subsidieverlening door cofinanciering in het kader van Interreg IVa: de Provincie Zeeland stelt maximaal € 1,6 miljoen beschikbaar voor de periode 2008-2011.
Trekker	Stichting Biopark Terneuzen samen met vzw Ghent Bio-Energy Valley.
Andere partijen	Zeeland Seaports, Haven Gent, Vlaamse overheid, Europese Unie, ministerie van EZ, Delta, ROC Westerschelde, provincie Zeeland en bedrijfsleven.
Financiële middelen PSEB	Provinciale bijdrage van € 1,6 miljoen; totale projectomvang circa € 21 miljoen over de periode 2008-2011.
Planning uitvoering	Start eind 2008; realisatie eind 2011.
Communicatie	Volgens een door de VZW (Vereniging Zonder Winstoogmerk) Biobase Europe op te stellen communicatieplan. In ieder geval zal kennisdisseminatie plaatsvinden met gevestigde bedrijven en startende ondernemers, via het training center (opleidingen en cursussen) en via networking gelieerd aan het training center.
Actie 2.3	Projecten subsidiëren die bijdragen aan de transitie naar een duurzame energievoorziening.
Resultaat	Een project wordt in het kader van OP-Zuid, Pieken in de Delta en Interreg op het gebied van energietechnologie medegefinancierd.
Aanpak/instrumenten	Via o.a. Operationeel Programma Zuid-Nederland, Interreg en Pieken in de Delta beoordelen van projecten en voorkomen overlapping.
Trekker	Projectaanvragers samen met zuidelijke provincies.
Andere partijen	Bedrijven, intermediairs, ontwikkelingsmaatschappijen, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	Cofinanciering OP-Zuid, Interreg en Pieken in Delta.
Planning uitvoering	Ieder jaar tot en met 2013 vinden subsidierondes plaats voor OP-Zuid, Interreg en Pieken in de Delta plaats.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten, bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages.
Speerpunt 3	Bevordering van bedrijvigheid op het gebied van energietechnologie.
PSEB-budget speerpunt	PSEB Ontwikkelfunctie.
Actie 3.1	Acquisitie van energietechnologiebedrijven.
Resultaat	Gedurende de beleidsperiode bedrijven werven met een werkgelegenheid van 100 man. Per jaar omgerekend komt dit neer op 25 man werkgelegenheid per jaar.
Aanpak/instrumenten	Het acquisitiebeleid van Impuls Zeeland en Zeeland Seaports.

Trekker	Impuls Zeeland, Zeeland Seaports.
Andere partijen	Gemeenten, kennisinstellingen, bedrijven.
Financiële middelen PSEB	EIZ-budget.
Planning uitvoering	Start in 2009, vervolg inspanningen 2008.
Communicatie	Via Impuls Zeeland en Zeeland Seaports, waar mogelijk gezamenlijke persberichten.
Actie 3.2	Bevorderen van innovatie, starters en ondernemerschap op het gebied van energietechnologie (zie hiervoor acties onder programma Kennis, Innovatie en Ondernemerschap).
Doelstelling 2 (van het programma)	Het Zeeuwse bedrijfsleven benut de kansen die het anticiperen op de klimaatverandering biedt, de watersector in Zeeland versterkt zich en het imago van Zeeland als voorbeeldgebied en etalage van waterinnovaties en deltatechnologie groeit.
Speerpunt 4	Bevordering van bedrijvigheid op het gebied van deltatechnologie.
PSEB-budget speerpunt	PSEB-ontwikkefunctie.
Actie 4.1	Realisering van een Communicatiecentrum voor deltatechnologie en klimaat in combinatie met realisering innovatieprojecten.
Resultaat	Aan het einde van de planperiode is het Communicatiecentrum gereed. Levert voorts spin-off op van nieuwe bedrijvigheid op het gebied van deltatechnologie.
Aanpak/instrumenten	De ontwikkelingsfunctie van NV Economische Impuls Zeeland (EIZ) in combinatie met een breed bestuurlijk draagvlak.
Trekker	EIZ en Provincie Zeeland.
Andere partijen	Provincie, ministeries, gemeenten, kennisinstellingen, bedrijven.
Financiële middelen PSEB	EIZ-budget (daarnaast incidentele middelen buiten PSEB-budget).
Planning uitvoering	Besluitvorming go/no-go in 2009, bouw in 2011-2013.
Communicatie	-

Havens en Industrie

Programma	Havens en Industrie
Doelstelling (v/h programma)	De Zeeuwse industrie en havens zijn concurrerend en opereren duurzaam.
Speerpunt 1	Containerisatie.
PSEB-Budget speerpunt	N.v.t.
	De Provincie speelt vooral een faciliterende en een afwegende rol door het creëren van een planologisch en milieutechnisch afwegingskader waarin ook economie een rol speelt en door als participant in ZSP de besluitvorming te beïnvloeden.
Actie 1.1	Opstellen MKBA voor de WCT.
Resultaat	Een geactualiseerde MKBA (Maatschappelijke Kosten- en Batenanalyse) die inzicht geeft in de maatschappelijke kosten en baten van de WCT (Westerschelde Container Terminal), daarbij rekening houdend met de mogelijkheden van binnendijkse containerisatie. Deze MKBA is bedoeld als hulpmiddel voor Provinciale Staten bij hun afweging om de WCT planologisch mogelijk te maken.
Aanpak/instrumenten	Opdracht geven tot opstellen MKBA.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Zeeland Seaports, Ecorys (onderzoeksbureau).
Financiële middelen PSEB	Geen (uit budget WCT).
Planning uitvoering	Afronding MKBA voorjaar 2009.
Communicatie	Via Provinciale Staten.
Speerpunt 2	Het bereiken van een optimale multimodaliteit.
PSEB-budget speerpunt	Pieken in de Delta speerpuntsectoren, prioriteit Pieken in de Delta en Uitvoering PSEB Ontwikkelfunctie.
Actie 2.1	Projecten subsidiëren die bijdragen aan een optimale multimodaliteit.
Resultaat	Vergroten van de multimodale capaciteit in Zeeland en bijdragen aan betere benutting en afstemming van verschillende modaliteiten.
Aanpak/instrumenten	Bevorderen van innovatie binnen en tussen bestaande logistieke ketens via Pieken in de Delta: regionaal programma Zuidwest-Nederland piekt in de Delta.
Trekker	Ministerie van EZ samen met de provincies Zeeland en Noord-Brabant.
Andere partijen	Bedrijven, ontwikkelingsmaatschappijen, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	€ 1.170.000,- per jaar t/m 2010 voor de drie speerpuntsectoren logistiek, toerisme en procesindustrie.
Planning uitvoering	Ieder jaar t/m 2010 vindt een subsidietender plaats voor projecten, o.a. in de speerpuntsector logistiek.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten, bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages. Tevens communicatie via het ministerie van EZ samen met de provincies Zeeland en Noord-Brabant, o.a. brochures, evenementen en website.
Speerpunt 3	Duurzame versterking van de bestaande chemische industrie.

PSEB-budget speerpunt	Pieken in de Delta speerpuntsectoren, prioriteit Pieken in de Delta en Uitvoering PSEB Ontwikkelfunctie.
Actie 3.1	Vitaal Sloegebied en Kanaalzone.
Resultaat	Uitvoeren van activiteiten binnen het project Vitaal Sloegebied en Kanaalzone (VS+K), die bijdragen aan duurzame bedrijventerreinen waar o.a. de procesindustrie is gevestigd.
Aanpak/instrumenten	Allerlei activiteiten binnen het project, zoals masterclasses duurzaam ondernemen, vervolgcacties m.b.t. duurzame innovatieve chemie, meetinstrument zorgvuldig ruimtegebruik.
Trekker	Bedrijfsleven samen met de Provincie Zeeland.
Andere partijen	Hogeschool Zeeland, Zeeuwse Milieufederatie, Zeeland Seaports, Rijkswaterstaat.
Financiële middelen PSEB	€ 37.500,- voor in totaal drie jaar: 2009-2011.
Planning uitvoering	Vanaf 2009 een nieuwe periode van drie jaar starten waarin VS+K wordt gecontinueerd.
Communicatie	Via seminars, workshops, e-mail en website, brochures en persberichten.
Actie 3.2	Projecten subsidiëren in de procesindustrie op de subgebieden maintenance en bio-energie.
Resultaat	Een versterkte bestaande chemische industrie die nog duurzamer opereert, doordat zij enerzijds (deel van) een hoogwaardige hotspot is waar het gaat om technologisch onderhoud en anderzijds (deel van) een centrum voor nieuwe energiebronnen.
Aanpak/instrumenten	Regionaal programma Zuidwest-Nederland piekt in de Delta (onderdeel Pieken in de Delta): <ul style="list-style-type: none"> - maintenance: geavanceerde kennis ontwikkelen en toepassen, verzamelen/ontsluiten/vermarkten van kennis en toepassingen, promotie en samenhang van opleidingen verbeteren, stimuleren van nieuwe bedrijvigheid; - bio-energie: ontwikkelen en vermarkten van kennis en toepassingen van duurzaam grondstoffengebruik en bio-energievoorziening inclusief gebruik van reststromen.
Trekker	Ministerie van EZ samen met de provincies Zeeland en Noord-Brabant.
Andere partijen	Bedrijven, ontwikkelingsmaatschappijen, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	€ 1.170.000,- per jaar t/m 2010 voor de drie speerpuntsectoren procesindustrie (bestaande uit bio-energie en maintenance), logistiek en toerisme.
Planning uitvoering	Ieder jaar t/m 2010 vindt een subsidietender plaats voor projecten, o.a. in de speerpuntsector procesindustrie.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten, bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages. Tevens communicatie via het ministerie van EZ samen met de provincies Zeeland en Noord-Brabant, o.a. brochures, evenementen en website.
Speerpunt 4	Opkomst van nieuwe industriële bedrijvigheid: bio-energie en hergebruik reststoffen.
PSEB-budget speerpunt	Pieken in de Delta speerpuntsectoren, prioriteit Pieken in de Delta en Uitvoering PSEB Ontwikkelfunctie.
Actie 4.1	Projecten subsidiëren in de procesindustrie op het subgebied bio-energie (inclusief hergebruik reststoffen).
Resultaat	Een versterkte procesindustrie die nog duurzamer opereert, doordat nieuwe industriële bedrijvigheid op het gebied van bio-energie en hergebruik reststoffen is ontstaan.
Aanpak/instrumenten	Speerpuntsector procesindustrie binnen Pieken in de Delta: regionaal

	programma Zuidwest-Nederland piekt in de Delta -> bio-energie: ontwikkelen en vermarkten van kennis en toepassingen van duurzaam grondstoffengebruik en bio-energievoorziening inclusief gebruik van reststromen.
Trekker	Ministerie van EZ samen met provincies Zeeland en Noord-Brabant.
Andere partijen	Bedrijven, ontwikkelingsmaatschappijen, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	€ 1.170.000,- per jaar t/m 2010 voor de drie speerpuntsectoren procesindustrie (bestaande uit bio-energie en maintenance), logistiek en toerisme.
Planning uitvoering	Ieder jaar t/m 2010 vindt een subsidietender plaats voor projecten, o.a. in de speerpuntsector procesindustrie.
Communicatie	Vindt plaats door de uitvoerders binnen projecten: bijv. via conferenties, websites, nieuwsbrieven en rapportages. Tevens communicatie via het ministerie van EZ samen met de provincies Zeeland en Noord-Brabant: o.a. brochures, evenementen en website.
Actie 4.2	Haalbaarheidsonderzoek (inclusief actiepuntenplan) laten uitvoeren naar kansen biobased economy. (Zie jaarplan van het programma Energie en Klimaat).

Recreatie en Toerisme

Programma	Recreatie en Toerisme
Doelstelling (v/h programma)	Het verhogen van de bestedingen in de vrijetijdssector; in de periode 2009-2012 zullen de bestedingen in deze sector, door inspanningen van het bedrijfsleven, met 10% zijn gestegen.
Speerpunt 1	'Puur Natuurlijk Zeeland' Door de globalisering heeft de consument een toenemende behoefte aan verbondenheid met de authentieke regionale identiteit van een bestemming. Streekproducten kunnen hierbij een verbindende rol spelen. Puur Delta richt zich daarom op de branding van Zeeland als culinaire bestemming en een natuurlijke omgeving.
PSEB-budget speerpunt	€ 200.000,-
Actie 1.1	Innovatieprogramma culinaire producten initiëren en uitvoeren.
Resultaat	Rapport over de economische waardering van streekproducten ten behoeve van het toeristische product.
Aanpak/instrumenten	Organisatie van een expertmeeting. Opdrachtverlening voor studie naar de economische waarde van streekproducten in Zeeland ter versterking van het toeristische product. Processen versterken die de relatie natuur en recreatie verbeteren.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie.
Andere partijen	Kenniscentrum Toerisme en Recreatie. Externe bureaus.
Financiële middelen PSEB	Geen. € 25.000,- ten laste van budget 'Kenniscentrum R&T'.
Planning uitvoering	Expertmeeting januari 2009. Opdrachtverlening eerste helft 2009.
Communicatie	De resultaten van de expertmeeting worden door het Kenniscentrum Toerisme en Recreatie beschikbaar gesteld. Voor de economische studie wordt een openbare aanbestedingsprocedure gevolgd. De resultaten zijn beschikbaar voor de betrokken branches.
Actie 1.2	Innovatie, kwaliteitsverbetering en productverbetering t.b.v. toeristisch product.
Resultaat	Binnen het beschikbare budget veelbelovende toeristische projecten op het gebied van innovatie, kwaliteits- en productverbetering laten uitvoeren.
Aanpak/instrumenten	De recreatiesector stimuleren tot innovatie/productvernieuwing door het beschikbaar stellen van max. € 50.000,- per nieuw project in de vorm van cofinanciering. Minimaal vier recreatieondernemers begeleiden bij de ontwikkeling van het 'vereveningsprincipe'.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie.
Andere partijen	Recreatieondernemers.
Financiële middelen PSEB	€ 200.000,- (Innovatie en productverbetering toerisme). € 15.000,- ten laste brengen van budget Kenniscentrum R&T. € 15.000,- ten laste brengen van budget ETO.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via brancheorganisaties en gemeenten innovatieve

	voorbeeldprojecten meer bekendheid geven.
Speerpunt 2	'Aqua High Tech Delta' Vanwege de relatie met het vele water binnen de Delta wordt ingezet op een verdere ontwikkeling van de product/marktcombinaties 'water science & experience centre' en 'vergroten capaciteit en differentiatie voor de Delta als vaargebied'.
PSEB-budget speerpunt	€ 192.500,-
Actie 2.1	Verbeteren infrastructuur watersportsector: - routenetwerk (BRTN)/passantenplaatsen; - jachthavens van de toekomst.
Resultaat	Financiële bijdrage voor het oplossen van de volgende fysiek-nautische knelpunten: wachtplaatsen Kanaal door Walcheren (knelpunt 1a) en wachtwerken buitengaats Vlissingen (knelpunt 4a). Ontwikkelen lijst met knelpunten op te lossen in 2010, in overleg met beheerders van de betreffende vaarwegen. Initiëren overleg rond Bergse Diepsluis. Ondersteuning van de klankbordgroep Duurzame Jachthaven van de Toekomst. Om de recreatieve routestructuur nog beter te benutten, wordt ingezet op watersportpromotie. Interregprojecten ter verbetering van de watersportsector worden verkend en geïnitieerd (Transcoast en Recycling polyester boten).
Aanpak/instrumenten	Overleg met beheerders om het oplossen van knelpunten te koppelen aan reguliere/onderhoudsknelpunten. Inzet van ILG-geld voor BRTN. Secretariële ondersteuning van klankbordgroep Duurzame Jachthaven van de Toekomst. Deltapromotie in samenwerking met omliggende provincies. Projectmanagement van Transcoast-project uitvoeren en deelnemen in polyesterproject.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie. Duurzame Jachthaven van de Toekomst.
Andere partijen	SRN, provincie Brabant, gemeenten, Rijkswaterstaat, Ondernemer Duurzame Jachthaven, GZH, provincie Zuid-Holland en provincie Antwerpen.
Financiële middelen PSEB	€ 75.000,- en € 50.000,- ten laste van budget Strategische Marketing en Promotie.
Planning uitvoering	Voortzetting overleg rond 'Oplossen knelpunten BRTN'. Verlenen financiële bijdrage vanuit ILG voor realisatie wachtplaatsen en wachtwerken aan derden in 2009. Europese projecten opstarten.
Communicatie	Communicatie van de watersportinfrastructuur via de Deltagids. Gemeenten en bedrijven betrekken bij uitvoering van EU-projecten.
Actie 2.2	Promotie: ondersteunen van enkele specifieke evenementen, zoals het Watersportevenement Delta en Maritiem festival Vlissingen.
Resultaat	Ondersteuning van Watersportevenement Delta en Maritiem festival Vlissingen.
Aanpak/instrumenten	Bij elkaar brengen van relevante partijen en stimuleren van samenwerking met Zeeuwse Zilte Zaligheden t.b.v. Watersportevenement Delta. Stimulering opbouw kennis en ervaring Maritiem festival Vlissingen.
Trekker	Delta NV, Stichting Maritiem festival Vlissingen.
Andere partijen	
Financiële middelen PSEB	€ 20.000,- en

	€ 15.000,- ten laste van budget Strategische Marketing en Promotie.
Planning uitvoering	Beide evenementen zullen in 2009 plaatsvinden.
Communicatie	Organisaties geven zelf bekendheid aan evenementen.
Actie 2.3	Uitvoeren prioriteiten Masterplan Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB).
Resultaat	Ontwikkelen en verbeteren van de onderwatersport in Zeeland.
Aanpak/instrumenten	Het revitaliseren van twee duiklocaties. Ontwikkeling van een blauwdruk voor aanwezige voorzieningen (sterren classificatie). Verbeteren van de veiligheid door het classificeren van duikplaatsen. Communicatietraject met betrekking tot veilig duiken in Zeeland. Brochure veilig duiken in vier talen. Protocol hulpverlening en nazorg. Internationaal marktonderzoek naar het marktpotentieel voor Zeeland. Website duiken in Zeeland. Financiering van een projectleider voor de uitvoering van de prioriteiten. Procesbegeleiding. Promotie duiksport (Duikvakerbeurs).
Trekker	Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB).
Andere partijen	Provincie Zeeland, betrokken gemeenten, Rijkswaterstaat, Bureau Zeeweringen.
Financiële middelen PSEB	Geen. € 50.000,- ten laste van budget ETO. € 35.000,- ten laste van Strategische Marketing en Promotie.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Communicatie door de NOB, zoals de uitgave van de brochure "Veilig duiken in Zeeland".
Actie 2.4	Profileren van het Veerse Meer als watersporthart voor de kleine watersport (met name jongeren).
Resultaat	Inventarisatie van mogelijkheden voor deze ontwikkeling.
Aanpak/instrumenten	Vanuit Search Conference werkgroep opzetten voor de inventarisatie van mogelijkheden.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie.
Andere partijen	Kenniscentrum/HZ, Watersportverbond, Hiswa afd. jeugd, Promotie Zeeland Delta.
Financiële middelen PSEB	Geen. € 15.000,- ten laste van budget ETO.
Planning uitvoering	In de eerste helft van 2009 wordt het gewenste toekomstbeeld bepaald en worden randvoorwaarden omschreven waarbinnen dit beeld gerealiseerd kan worden.
Communicatie	Uitkomsten kenbaar maken.
Actie 2.5	Aanleglocaties cruisevaart realiseren (rivier- en zeevaart).
Resultaat	Mogelijkheden scheppen om cruiseschepen aan te laten meren in Zeeland (Vlissingen, Middelburg en Terneuzen).
Aanpak/instrumenten	Promotiemogelijkheden ondersteunen. Meewerken aan realisatie van infrastructuur voor de cruisevaart.
Trekker	Zeeland Cruise Port.
Andere partijen	Zeeland Seaports, NV Economische Impuls Zeeland, gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland (afd. Economie).
Financiële middelen PSEB	Vanuit het PSEB-budget zal een bedrag van € 17.500,- beschikbaar zijn voor promotie (reeds toegezegd aan Zeeland Cruise Port voor 2009) en meegewerkt zal worden aan twee mogelijke subsidiestromen (met zonodig cofinanciering): - Interregproject IVB 2Seas 'Cruise Terminals'; - OP-Zuid aanvraag 'Zeeuws cruise communicatie- en

	regiecentrum'. Voor specifieke toeristische promotie: € 15.000,- uit budget Strategische Marketing en Promotie.
Planning uitvoering	Interregproject en OP-Zuid aanvraag worden eerste helft 2009 in gang gezet, met als doel dat de eerste cruiseschepen in dit jaar Zeeland kunnen aandoen.
Communicatie	Intern: afstemming bevorderen rond promotie en infrastructuur door contact met afdeling Communicatie, directie RMW en Zeeland Seaports. Extern: Communicatie wordt verzorgd door Zeeland Cruise Port i.s.m. St. Promotie Zeeland Delta.
Actie 2.6	Inzet bij gebiedsprogramma's: Brouwersdam, Voordelta, Veerse Dam, Cadzand-Bad, Perkpolder, Waterdunen en Revitalisering verblijfsrecreatie.
Resultaat	Innovatie en revitalisering van de recreatiesector stimuleren in de genoemde gebiedsprogramma's.
Aanpak/instrumenten	Participeren in alle gebiedsprogramma's voor wat betreft het onderdeel recreatie en toerisme en vanuit Economie zoeken naar cofinanciering uit nationale en Europese programma's. Projectmanagement voeren m.b.t. Stimulering Voordelta. Projectmanagement voeren m.b.t. revitalisering kampeerbedrijven in kustgemeenten.
Trekker	Gebiedsprogramma's: Directie RMW. Stimulering Voordelta: afdeling Economie. Revitalisering verblijfsrecreatie: afdeling Economie i.s.m. afdeling Gebiedsontwikkeling.
Andere partijen	Gemeenten, NV Economische Impuls Zeeland, provincie Zuid-Holland en brancheorganisaties.
Financiële middelen PSEB	Geen. € 15.000,- voor begeleiding project Revitalisering recreatiesector ten laste van post 'Kenniscentrum R&T'. Hiernaast zal gezocht worden naar cofinanciering voor dit project binnen OP-Zuid, Pieken in de Delta, etc.
Planning uitvoering	Het hele jaar wordt meegewerkt aan gebiedsprogramma's. Tweede en zomogelijk derde tender Stimulering Voordelta uitvoeren. Revitalisering recreatiesector: voor 1 augustus 2009 is het plan van aanpak gereed en besproken met de betrokken gemeenten.
Communicatie	Stimulering Voordelta: website.
Actie 2.7	Kennisontwikkeling & innovatie kustproduct.
Resultaat	Ontwikkelen en omzetten van kennis in nieuwe producten en beleid ten behoeve van innovatie in het toeristisch (kust)product.
Aanpak/instrumenten	Samenwerkingsverband Rijn Schelde Delta via excursies en studiedagen. Uitreiking Innovatieprijs. Opdracht verlenen voor uitvoering Kenniscentrum Toerisme & Recreatie. Bijeenkomsten Innovatieplatform. Initiëren proces duurzame gebiedsaward. Communicatiecampagne in het kader van Interregproject "120 Kilometer Kust Kwaliteit". MKBA strandsuppletie. CVO onderzoek door NBTC naar bestedingen watersporters. Opdracht voortgangsrapportage watersportsector.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie, NBTC.
Andere partijen	Kenniscentrum Toerisme & Recreatie, brancheorganisaties, ondernemers, Stichting Keurmerk, Milieu, Veiligheid & Kwaliteit, gemeenten, Innovatiecoöperatie Rabobank, Vlaamse partijen.

Financiële middelen PSEB	€ 80.000,- (Innovatieprijs, Innovatieplatform, Gebiedsaward) € 150.000,- Kenniscentrum Toerisme & Recreatie ten laste van budget Kenniscentrum T & R. € 15.000,- voor voortgangsrapportage ten laste van budget ETO. Onderzoek bestedingen: geen middelen beschikbaar stellen (aanvraag binnen Pieken in de Delta).
Planning uitvoering	MKBA is reeds in 2008 gestart, oplevering in 2009. Communicatiecampagne in het kader van het project "120 Kilometer Kust Kwaliteit loopt van 2008 – 2011".
Communicatie	Prijsuitreiking Innovatieprijs, via het Kenniscentrum T&R en onderzoekbureaus, via Samenwerkingsverband Rijn Schelde Delta, communicatiecampagne.
Speerpunt 3	'Vitaal vakantiegebied' Een gezonde levensstijl krijgt een steeds belangrijkere rol in onze maatschappij en het belang daarvan heeft invloed op het gedrag van de consument. De druk van de prestatie maatschappij zorgt ervoor dat bewuster leven belangrijk wordt, wat leidt tot een toenemende vraag naar gezondere levensstijlen en producten.
PSEB-budget speerpunt	€ 350.000,-
Actie 3.1	Vitale senioren: - kennisontwikkeling en promotie (masterclass gastvrijheid & cultuur toeristische sector); - faciliteren van twee pilotprojecten met aanjaagfunctie via subsidietraject.
Resultaat	Ontwikkeling van de immateriële kant van het toeristische product door middel van kennisvergroting en productverbetering. Promotie gericht op de doelgroep binnen Vitaal Zeeland.
Aanpak/instrumenten	Organisatie van een Masterclass gastvrijheid en service in de vrijetijdssector. Initiëren en begeleiden van pilotprojecten t.b.v. productverbetering voor vitale senioren: - procesbegeleiding bij subsidietrajecten; - promotie van activiteiten voor de doelgroep vitale senioren.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Kenniscentrum R&T, Promotie Zeeland Delta, brancheorganisaties, externe bureaus.
Financiële middelen PSEB	€ 50.000,- en € 35.000,- ten laste brengen van budget Kenniscentrum R&T.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Het inzetten van de pilotprojecten als voorbeeldfunctie voor de vrijetijdssector. Via uitvoering communicatieplan Promotie Zeeland Delta.
Actie 3.2	Wellness: faciliteren van twee pilotprojecten (onderscheidende projecten die inzetten vanuit de Zeeuwse kernkwaliteiten.
Resultaat	Aanjagen van pilotprojecten die inzetten op innovatieve wellnessconcepten, gebaseerd op de gebiedseigen kwaliteiten die een impuls genereren voor het vrijetijdsproduct. Zij hebben een voorbeeldfunctie voor de vrijetijdsindustrie.
Aanpak/instrumenten	Investeringsaanjagen door middel van het verlenen van investeringspremies.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Betrokken brancheorganisaties en ondernemers.
Financiële middelen PSEB	Geen. € 40.000,- ten laste brengen van budget ETO.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Het inzetten van de pilotprojecten als voorbeeldfunctie voor de vrijetijdssector.

Actie 3.3	Recreatiemobiliteit.
Resultaat	Ontwikkelen en verbeteren recreatieve routenetwerken.
Aanpak/instrumenten	Opdracht verlenen voor marketingplan wandelnetwerk. Opdracht verlenen voor promotieplan recreatieveren. Plan van aanpak opstellen voor duurzaam pontjesnetwerk. Oplossen knelpunten in landelijke routenetwerken voor fietsen en wandelen (bijdrage aan ILG-project). Verkenning pilots ruiterroutes. Promotieactie meimaand-fietsmaand. Actie 'Fietsen aan Zee'.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie.
Andere partijen	Provincie Zeeland, afdeling Water & Natuur, afdeling Verkeer & Vervoer, gemeenten, Landelijk Fiets- en Wandelplatform, Routebureau Zeeland.
Financiële middelen PSEB	€ 300.000,- € 30.000,- ten laste van budget Strategische Marketing en Promotie.
Planning uitvoering	Oplossen knelpunten in landelijke routenetwerken wordt uitgevoerd binnen de ILG-periode van 2007-2013.
Communicatie	Via Routebureau Zeeland.
Speerpunt 4	'Historisch Zeeland' Zeeland heeft een rijke historie en wordt onder meer gekenmerkt door de strijd die zich door de eeuwen heen in deze regio heeft afgespeeld. De 'strijd op land en zee' is nog steeds zichtbaar in het landschap.
PSEB-budget speerpunt	€ 50.000,-
Actie 4.1	Promotie, kennis- en productontwikkeling rond themaonderdelen 'Strijd op land en zee' door inzet bij de projecten: 1. Staats Spaanse Linies (vermarketing); 2. Slag om de Schelde & Culturele biografie; 3. Oranjeroutes.
Resultaat	Ontwikkeling van een toeristisch concept/verhaallijn voor het toeristisch product Staats Spaanse Linies. Sites koppelen en beschikbaar stellen van het verhaal voor vermarketing 'Slag om de Schelde'. Ontwikkeling promotieactie voor Oranjeroutes.
Aanpak/instrumenten	Opdrachtverlening aan externe bureaus voor een vermarktingsstudie van de Staats Spaanse Linies en promotie Oranjeroutes. 'Slag om de Schelde' laten indienen in het kader van Interreg en aanvraag ondersteunen. Hiernaast het faciliteren van een toeristische infogids rond 65 jaar bevrijding Zeeland. Bij bestaande evenementen en festivals wordt versterking gezocht voor dit thema om o.a. dit cultuurtoerisme extra accent te geven (komt tot uiting in het beleidsveld "jaarrond evenementen i.s.m. Afd. Welzijn).
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Water en Natuur m.b.t. Staats Spaanse Linies. Provincie Zeeland, afdeling Economie m.b.t. Oranjeroutes. Provincie Zeeland, afdeling Cultuur m.b.t. 'Slag om de Schelde'.
Andere partijen	Afdeling Economie, Provincie West en Oost Vlaanderen, Antwerpen en Noord Brabant, Musea, SCEZ en St. Promotie Marketing Zeeland Delta.
Financiële middelen PSEB	Geen. € 70.000,- ten laste van budget Strategische Marketing en Promotie.
Planning uitvoering	Opdrachtverlening in de eerste helft van 2009.
Communicatie	De resultaten uit de vermarktingsstudies worden beschikbaar gesteld aan de betrokken toeristische partijen.

	Oranjeroutes worden gecommuniceerd met gemeenten en toeristische organisaties.
Actie 4.2	Promotie, kennis- en productontwikkeling rond themaonderdelen 'Strijd op land en zee' door inzet bij de projecten: - Promotie van de Deltasteden; - Ontwikkeling Uitburo.
Resultaat	Versterken van de promotie van cultuurhistorische steden in het Deltagebied. Ontwikkeling Uitburo ondersteunen.
Aanpak/instrumenten	Organisatie Masterclass Citymarketing voor Cultuurhistorische steden. Inzet bij verbinding cultuur en toerisme binnen Uitburo.
Trekker	Provincie Zeeland, afdeling Economie m.b.t. Deltasteden. Provincie Zeeland , afdeling Cultuur m.b.t. Uitburo.
Andere partijen	Toerisme Brugge, gemeenten.
Financiële middelen PSEB	€ 50.000,-
Planning uitvoering	Eerste kwartaal 2009 start project Deltasteden. Derde kwartaal 2009 oprichting Uitburo.
Communicatie	De betrokken toeristische gemeenten worden uitgenodigd om deel te nemen aan project citymarketing. Toeristische organisaties/bedrijven en pers worden betrokken bij opzet Uitburo.

Landbouw

Programma	Landbouw
Doelstelling (v/h programma)	Een concurrerende en duurzaam producerende agrarische sector in Zeeland.
Speerpunt 1	Versterken landbouw.
PSEB-budget speerpunt	€ 40.000,-
Actie 1.1	Faciliteren schaalvergroting, intensivering, specialisatie en samenwerking.
Resultaat	Minimaal één verkenning rond een nieuw concept dat in de praktijk kan worden toegepast.
Aanpak/instrumenten	Ontwikkelen van nieuwe concepten via verkenningen, haalbaarheidstudies en het ontwikkelen en toetsen van modellen.
Trekker	ZAJK.
Andere partijen	DLV, ZLTO.
Financiële middelen PSEB	€ 15.000,-
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via kanalen DLV, ZAJK en ZLTO.
Actie 1.2	Stimuleren omschakeling naar duurzame hoogwaardige/innovatieve/biologische/zilte teelten.
Resultaat	Minimaal één pilot en één demonstratie van een nieuwe teelt of teelttechniek. Aantal hectares duurzame hoogwaardige /innovatieve/ biologische /zilte teelten neemt toe.
Aanpak/instrumenten	Via pilots en demonstraties wordt de (economische) meerwaarde van nieuwe teelten en teeltwijzen in beeld gebracht voor en getoond aan de agrarische ondernemers in Zeeland.
Trekker	Divers.
Andere partijen	DLV, Rusthoeve, ZLTO.
Financiële middelen PSEB	€ 20.000,- Eventueel aangevuld met gelden van bijvoorbeeld LNV, POP 2.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via kanalen DLV, Rusthoeve en ZLTO.
Actie 1.3	Stimuleren efficiëntere benutting en duurzame conservering van zoet water.
Resultaat	Overzicht van mogelijke waterbesparende maatregelen en technieken. Inzicht in bedrijfseconomisch effect van minimaal één maatregel om zoet water op een duurzame en natuurlijke manier te conserveren of efficiënter te benutten op bedrijfs- en/of gebiedsniveau.
Aanpak/instrumenten	Uitvoeren van pilots.
Trekker	Divers.
Andere partijen	Alterra, Dienst Landelijk Gebied, Programmabureau Zuidwestelijke Delta, Provincie Zeeland, ZLTO.
Financiële middelen PSEB	€ 5.000,- Eventueel aangevuld met gelden vanuit bijvoorbeeld POP 2.
Planning uitvoering	2009 en 2010.
Communicatie	Via kanalen DLV, Rusthoeve en ZLTO.

Speerpunt 2	Versterken kennisnetwerk in Zeeland en het stimuleren van innovatie.
PSEB-budget speerpunt	€ 40.000,-
Actie 2.1	Versterken kennisnetwerk.
Resultaat	Er is een onderzoeksagenda opgesteld door landbouw en agribusiness gezamenlijk. Rusthoeve heeft een paar nieuwe vervolgstappen gezet richting kenniscentrum (bijv. opzetten website). Rusthoeve legt een aantal nieuwe hechte relaties met kennisnetwerken/instellingen in de regio en daarbuiten, bijvoorbeeld het creëren van twee nieuwe samenwerkingsverbanden. Rusthoeve versterkt de OVO-structuur (onderwijs, voorlichting, onderzoek) door minimaal twee nieuwe gezamenlijke acties met onderzoek, voorlichting en onderwijs.
Aanpak/instrumenten	De Rusthoeve ontwikkelt zich verder van proefbedrijf tot kenniscentrum. De onderzoeksagenda is richtinggevend voor de activiteiten van de Rusthoeve. Er worden nieuwe relaties gelegd met andere kennisnetwerken/instellingen en nieuwe acties worden ondernomen met OVO.
Trekker	Rusthoeve.
Andere partijen	ZLTO, Impuls.
Financiële middelen PSEB	Voor de Rusthoeve is jaarlijks een basisbedrag gereserveerd (€ 29.500,-) met de mogelijkheid om per jaar een extra bijdrage aan te vragen tot een maximum van € 15.000,- per jaar voor concrete acties nodig om door te ontwikkelen van proefbedrijf naar kenniscentrum. Dit bedrag van € 15.000,- komt ten laste van het PSEB Landbouw; voor de € 29.500,- is er een apart budget binnen het PSEB.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via kanalen van o.a. Mineralen Middelen Meester, Rusthoeve, ZLTO.
Actie 2.2	Stimuleren innovaties gericht op duurzame primaire productie en ketenontwikkeling.
Resultaat	Minimaal drie innovatieve toepassingen zijn uitgewerkt.
Aanpak/instrumenten	Pilots met betrekking tot het ontwikkelen van nieuwe toepassingen, verkenningen en haalbaarheidsstudies. Bijvoorbeeld: het ontwikkelen en toepassen van nieuwe GPS gebruikstechnieken voor precisielandbouw, het sluiten van de regionale mineralen kringloop, energieproductie, benutting van reststromen en scheiding van fracties (bioraffinage/groene grondstoffen).
Trekker	Divers.
Andere partijen	DLV, ZAJK, ZLTO, ZUVER.
Financiële middelen PSEB	€ 25.000,- Eventueel aangevuld met gelden vanuit bijvoorbeeld POP 2 en het Landbouwinnovatiefonds.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via DLV, NV Economische Impuls Zeeland, ZAJK, ZLTO.
Speerpunt 3	Het creëren van nieuwe verbindingen binnen de sector én met andere sectoren waardoor nieuwe product/marktcombinaties ontstaan of synergievoordelen optreden.
PSEB-budget speerpunt	€ 20.000,-
Actie 3.1	Ontwikkelen agroproductieparken en foodport.
Resultaat	Uitvoeringsagenda 2009-2015.

Aanpak/instrumenten	Faciliteren uitvoeringsagenda's van bijvoorbeeld Foodport Zeeland, Agro-complex Zeeland, Fresh Corridor/Greenport.
Trekker	Divers.
Andere partijen	ZLTO, Zeeland Seaports, OZP, Impuls.
Financiële middelen PSEB	€ 10.000,- Eventueel aangevuld met gelden van Zeeuws Vlaamse Kanaalzone, ZLTO.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via kanalen ZLTO, Zeeland Seaports, provincie Zeeland.
Actie 3.2	Nieuwe product/marktcombinaties multifunctionele landbouw.
Resultaat	Minimaal twee nieuwe robuuste productmarkt/combinaties.
Aanpak/instrumenten	Pilots, haalbaarheidsstudies.
Trekker	Divers.
Andere partijen	Kamer van Koophandel, MKB, ZLTO.
Financiële middelen PSEB	€ 10.000,- Eventueel aangevuld met gelden van bijvoorbeeld LNV, Taskforce Multifunctionele Landbouw.
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via kanalen Kamer van Koophandel, MKB, ZLTO.

Visserij en Aquacultuur

Programma	Visserij en Aquacultuur
Doelstelling (van het programma)	Het Zeeuwse visserij- en aquacultuurcluster pakt met kracht de veranderingen op die de veranderende maatschappelijke inzichten en omstandigheden stellen aan een duurzaam opererende economische sector. Het cluster handhaaft en bouwt – waar mogelijk – zijn concurrentiepositie verder uit.
Speerpunt 1	Schelpdiercultuur in de duurzame Delta.
PSEB-budget speerpunt	€ 185.000,-
Actie 1.1	Opstellen Toekomstvisie Schelpdiercultuur Deltawateren.
Resultaat	Visiedocument waarin kansen en mogelijkheden voor versterking van het regionale schelpdiercluster aangegeven worden.
Aanpak/instrumenten	Organisatie van breed overleg met deelnemende partijen in Visserij Initiatief Zeeland (VIZ). Opdrachtverlening.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Visserij Initiatief Zeeland.
Financiële middelen PSEB	€ 25.000,- (uit prioriteit Visserij en Aquacultuur 2009).
Planning uitvoering	Afgerond 2e helft 2009.
Communicatie	Brede verspreiding onder sector (via o.a. website www.zeeuwseziltezaligheden.nl).
Actie 1.2	Ondersteunen mogelijkheden teelten van nieuwe schelpdiersoorten en aanwijzen nieuwe productiegebieden.
Resultaat	Minimaal één initiatief ter realisatie van nieuwe schelpdiercultuur. Aanwijzing Veerse Meer als schelpdierproductiegebied.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning van minimaal één kansrijk marktinitiatief. Ondersteunen van aanwijzing Veerse Meer als schelpdierproductiegebied.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Marktpartijen, Rijkswaterstaat, Ministerie LNV, PVis, WUR.
Financiële middelen PSEB	€ 30.000,- (2/3 uit prioriteit Visserij en Aquacultuur 2009).
Planning uitvoering	Afgerond medio 2009 (VM productiegebied). Eind 2009 (nieuwe schelpdiercultuur).
Communicatie	-
Actie 1.3	Beleid overlastbestrijding Japanse Oester in Delta Wateren.
Resultaat	In samenwerking met het ministerie van LNV en Rijkswaterstaat vaststellen van beleid voor beperking overlast verwilderde Japanse Oester. Daarin worden kaders aangegeven waarbinnen marktpartijen activiteiten kunnen ontwikkelen.
Aanpak/instrumenten	Formuleren beleidsstandpunt over overlastbestrijding Japanse Oester. Stimuleren kansrijke marktinitiatieven. Bevordering medewerking vanuit vergunningtrajecten (NB wet, Visserij wet, WBR).
Trekker	Ministerie van LNV, provincie Zeeland, Rijkswaterstaat.
Andere partijen	Marktpartijen.
Financiële middelen PSEB	€ 20.000,- (uit prioriteit Visserij en Aquacultuur 2009).
Planning uitvoering	Gereed medio 2009.

Communicatie	Via diverse kanalen, o.a. via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 1.4	Stimulering innovaties schelpdiercluster.
Resultaat	Verduurzaming productieomstandigheden (o.a. innovaties en opschaling van MZI installaties).
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning marktinitiatieven als cofinanciering bij Europees Visserij Fonds.
Trekker	Marktpartijen.
Andere partijen	Ministerie van LNV en Provincie Zeeland.
Financiële middelen PSEB	€ 100.000,-
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	-
Actie 1.5	Verbeteren productieomstandigheden Deltawateren.
Resultaat	Verbetering productieomstandigheden voor schelpdieren in Oosterschelde door extra toevoer van zoet water.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning praktijkproeven (deels uit budget Delta Wateren RMW).
Trekker	Rijkswaterstaat.
Andere partijen	Provincie Zeeland, marktpartijen, onderzoeksinstituten.
Financiële middelen PSEB	€ 10.000,-
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	-
Speerpunt 2	Ontwikkeling binnendijkse aquacultuur.
PSEB-Budget speerpunt	€ 89.000,-
Actie 2.1	Ondersteunen kansrijke initiatieven op gebied van binnendijkse aquacultuur.
Resultaat	Opstart en/of opschaling van twee kansrijke initiatieven.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning. Begeleiding en stroomlijning vergunningtraject.
Trekker	Marktpartijen.
Andere partijen	Stichting Zeeuwse Tong.
Financiële middelen PSEB	€ 40.000,-
Planning uitvoering	Start in 2009 met doorloop naar latere jaren.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl en via publicatie van resultaten.
Actie 2.2	Kennisontwikkeling en kennisverspreiding in aquacultuur.
Resultaat	Symposia, themadagen.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning (ook vanuit budget MKB/innovatie/onderwijs). Cofinanciering Interreg IVb.
Trekker	Stichting Zeeuwse Tong.
Andere partijen	Marktpartijen.
Financiële middelen PSEB	€ 20.000,-
Planning uitvoering	2009-2011.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 2.3	Realiseren hatchery platvis.
Resultaat	Realiseren van een broedhuis voor platvis, dat de uitgangsmaterialen voor viskwekerijen binnen en buiten Zeeland verzorgd.
Aanpak/instrumenten	Overige financieringsbronnen, o.a. Europees Visserijfonds.
Trekker	Bedrijfsleven, Stichting Zeeuwse Tong.

Andere partijen	Ministerie van LNV.
Financiële middelen PSEB	-
Planning uitvoering	2009-2011. In 2009 businessplan gereed.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 2.4	Optimalisatie Schelpdierhatchery en -nursery.
Resultaat	Rendabele productie van uitgangsmateriaal van diverse schelpdieren.
Aanpak/instrumenten	(Cofinanciering van) Interreg IVb. Overige financieringsbronnen.
Trekker	Diverse schelpdierbedrijven.
Andere partijen	Onderzoeksinstituten.
Financiële middelen PSEB	(Cofinanciering Interreg).
Planning uitvoering	2009-2011.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 2.5	Zeeuwse Tong.
Resultaat	Realisering voorbeeldbedrijf. Scholingstraject ondernemers.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning projectmanagement (onder voorwaarden reeds toegezegd). Stroomlijning vergunningstraject.
Trekker	Stichting Zeeuwse Tong.
Andere partijen	Ministerie van LNV, provincie Zeeland.
Financiële middelen PSEB	€ 250.000,- (reeds toegezegd via PSEB 2005-2008).
Planning uitvoering	2009-2011. In 2009 'go/no go'-beslissing ten aanzien van fase 2 Zeeuwse Tong en locatiekeuze voorbeeldbedrijf.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 2.6	Optimalisatie vestigingsvoorwaarden binnendijkse aquacultuur.
Resultaat	Meer bedrijvigheid in binnendijkse aquacultuur. Verkenning van de mogelijkheden om via planologisch beleid en inzet van de grondbank vestigingsvoorwaarden te optimaliseren.
Aanpak/instrumenten	Werkgroep inbedding aquacultuur.
Trekker	Gemeenten, Waterschappen, Provincie Zeeland.
Andere partijen	Stichting Zeeuwse Tong.
Financiële middelen PSEB	€ 9.000,-
Planning uitvoering	2009-2011. In 2009 besluit inzet grondbank en afronding advies werkgroep inbedding aquacultuur.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 2.7	Visualisering ontwikkelingen aquacultuur voor een breed publiek.
Resultaat	Plan van aanpak voor internationaal promotie-evenement ter visualisering van de verschillende activiteiten en ontwikkelingen op gebied van aquacultuur in Zeeland. Internationale profilering provincie als aquacultuurcentrum. Uitbreiding bedrijvigheid en activiteiten in binnendijkse aquacultuur.
Aanpak/instrumenten	De opstelling van een Plan van Aanpak in 2009 ter realisering van een internationaal evenement in 2010, zo mogelijk gekoppeld aan een internationale aquacultuurconferentie.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Marktpartijen.
Financiële middelen PSEB	€ 15.000,-
Planning uitvoering	2009-2011. In 2009 oplevering Plan van Aanpak.

Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Speerpunt 3	Promotie, kwaliteitsverbetering en marktperspectief.
PSEB-Budget speerpunt	€ 60.000,-
Actie 3.1	Bevorderen van kwaliteitsbewustzijn in de visserijketen.
Resultaat	Betere afzet en betere prijs voor Zeeuwse visserij- en aquacultuurproducten.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning van innovaties die tot kwaliteitsverbetering leiden. Verkenning van mogelijke introductie beeldmerk Zeeuwse zilte zaligheden.
Trekker	Marktpartijen.
Andere partijen	Ketenpartners.
Financiële middelen PSEB	€ 20.000,-
Planning uitvoering	Start in 2009.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 3.2	Promotie van Zeeuwse visserij- en aquacultuurproducten.
Resultaat	Meer bekendheid en afzet van Zeeuwse visserij- en aquacultuurproducten. Formuleren criteria voor promotiebeleid Zeeuwse Zilte Zaligheden.
Aanpak/instrumenten	Organisatie Dag van de Zeeuwse Visserij. Website en promotie van Zeeuwse Zilte Zaligheden.
Trekker	Provincie Zeeland.
Andere partijen	Marktpartijen.
Financiële middelen PSEB	€ 45.000,- (waarvan € 30.000,- uit prioriteit Visserij en Aquacultuur).
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .
Actie 3.3	Versterking Visserijgemeenschappen.
Resultaat	Verbreding en versterking van bestaansbasis van visserijgemeenschappen in Zeeland, op basis van door lokale groep opgestelde ontwikkelingsstrategie.
Aanpak/instrumenten	Europees Visserij Fonds As 4. Cofinanciering vanuit: - Stimulering Voordelta; - Prioriteit Visserij en Aquacultuur € 80.000,-
Trekker	Lokale groep met daarin vertegenwoordigers vanuit regionale overheid, visserijbedrijfsleven, kennisinstellingen, belangenorganisaties.
Andere partijen	-
Financiële middelen PSEB	€ 80.000,- (uit prioriteit Visserij en Aquacultuur 2009).
Planning uitvoering	Start januari 2010.
Communicatie	www.zeeland.nl .
Actie 3.4	Teelt van macrowieren voor verschillende toepassingen (waaronder fuel en food).
Resultaat	Verkenning van mogelijkheden en toepassingen voor wierenteelt op Noordzee en in Zeeland.
Aanpak/instrumenten	Financiële ondersteuning.
Trekker	NV Economische Impuls Zeeland.
Andere partijen	Provincie Noord Holland, diverse marktpartijen.
Financiële middelen PSEB	€ 10.000,-
Planning uitvoering	2009.
Communicatie	Via website www.zeeuwseziltezaligheden.nl .

COLOFON

Uitgave

Provincie Zeeland

Projectleider

Mevr. drs. J.M.J. Hoffius

Redactie

Marjolein de Visser

Fotografie

Anda van Riet

Nadere informatie over economisch beleid

Provincie Zeeland,
secretariaat Economie,
telefoon 0118-631671
of 631245

Exemplaren verkrijgbaar
bij Informatiecentrum
Provincie Zeeland,
0118-631400